

Kitabu cha Yoeli na Kanisa la Waadventista wa Sabato la Laodikia - Nambari Ishirini na Tano

Jeff Pippenger

2026-01-11

Nambari Ishirini na Tano

Kitabu cha Yoeli kinakabiliana na uongozi wa Kanisa la Waadventista Wasabato la Laodikia kwa ushuhuda wa uasi wake unaozidi kuongezeka katika vizazi vinne. Vizazi hivyo vinne pia vinaonyeshwa katika Ezekieli sura ya nane, ambapo wanaume ishirini na watano wa kizazi hicho cha nne wanainama mbele ya jua. Mwaka 1901, miaka 13 baada ya uasi wa 1888, Kanisa la Waadventista Wasabato liliunda kamati ya kulingoza kanisa.

Kamati ya Utendaji ya Mkutano Mkuu ya awali iliundwa wakati wa uundaji upya mkubwa katika Kikao cha Mkutano Mkuu cha 1901, na ilikuwa na wajumbe 25. Huu ulikuwa upanuzi mkubwa ikilinganishwa na kamati ya kabla ya 1901, ambayo ilikuwa na wajumbe 13 tu. Idadi ya wajumbe imeongezeka kwa miaka, lakini Yesu daima huhusisha mwisho na mwanzo. Mwanzo kulikuwa na wajumbe 25, mmoja akiwa kiongozi, ikilingana na zamu katika patakatifu, iliyojumuisha makuhani 24 na kuhani mkuu mmoja.

Yuda na Sinhedrini ni alama mbili za uasi katika wakati wa Kristo. Sinhedrini inawakilisha kanisa la Waadventista Wasabato la Laodikia. Ushiriki wa Sinhedrini katika kusulubiwa kwa Kristo ni kielelezo cha jukumu la Uadventista katika mgogoro wa sheria ya Jumapili. Sinhedrini—baraza kuu la Wayahudi huko Yerusalemu, lililoundwa na wakuu wa makuhani, wazee, na waandishi, chini ya uenyekiti wa Kuhani Mkuu Kayafa—lilikuwa na nafasi kuu katika matukio yaliyopelekea kifo cha Yesu.

Baada ya Yesu kukamatwa huko Gethsemane (uliopangwa kwa usaliti wa Yuda), aliletwa mbele ya Baraza Kuu usiku katika nyumba ya Kayafa. Walitafuta ushuhuda ili kumtia hatiani, wakileta mashahidi waliomshutumu kwa kufuru na uasi.

Wakati Caiaphas alipomuuliza moja kwa moja Yesu kama alikuwa Masihi (au Mwana wa Mungu), jibu la Yesu la kukubali, "Wewe umesema hivyo," lilimfanya kuhani mkuu atangaze, "Makufuru!" Baraza likamhukumu kuwa anastahili adhabu ya kifo. Kwa kuwa hawakuwa na mamlaka chini ya utawala wa Warumi ya kutekeleza hukumu za kifo, walimkabidhi Yesu kwa Pontius Pilate, gavana wa Kirumi, wakimshtaki kwa uchochezi ili kuhakikisha anauawa na Warumi. Kusulubiwa lenyewe kulitekelezwa na askari wa Kirumi kwa amri ya Pilate, lakini tu baada ya Pilate kusalimu amri kwa shinikizo kutoka kwa makuhani wakuu na umati (ambao walidai kifo cha Yesu na kuachiliwa kwa Barabbas).

Kristo alipokuwa duniani humu, ulimwengu ulipendelea Baraba. Na leo hii ulimwengu na makanisa yanatoa uamuzi ule ule. Matukio ya usaliti, kukataliwa, na kusulubiwa kwa Kristo yamerudiwa, na yatarudiwa tena kwa kiwango kikubwa sana. Watu watajazwa tabia za adui, na pamoja nazo udanganyifu wake utakuwa na nguvu kubwa. Kadiri ile ile nuru

inavyokataliwa, ndivyo patakavyokuwapo dhana potofu na kutoelewa. Wale wanaomkataa Kristo na kumchagua Baraba hutenda chini ya udanganyifu wa maangamizi. Upotoshaji na ushuhuda wa uongo vitakua hadi kufikia uasi wa wazi. Jicho likiwa ovu, mwili wote utajaa giza. Wale wanaotoa mapenzi yao kwa kiongozi yeyote ila Kristo watakuta wako chini ya udhibiti wa upenzi kipofu unaotawala mwili, nafsi, na roho, ulio wa kurubuni sana hivi kwamba, chini ya nguvu zake, roho hugeuka kutoka kusikia ukweli na kuamini uongo. Wanaswa na kuchukuliwa mateka, na kwa kila tendo lao wanalia, “Mwachilie Baraba, bali msulubishe Kristo.”

"Hata sasa uamuzi huu unaamuliwa. Matukio yaliyotendeka msalabani yanarudiwa tena. Katika makanisa ambayo yameondoka kutoka katika ukweli na haki, inafunuliwa kile asili ya mwanadamu inaweza kufanya na itakachofanya wakati upendo wa Mungu si kanuni ya kudumu katika nafsi. Hatupaswi kushangazwa na lolote litakaloweza kutokea sasa. Hatupaswi kustaajabia maendeleo yoyote ya mambo ya kutisha. Wale wanaolikanyaga sheria ya Mungu kwa miguu yao isiyotakatifu wana roho ile ile waliokuwa nayo watu waliomdhalilisha na kumsaliti Yesu. Bila masumbuko ya dhamiri, watafanya matendo ya baba yao, Ibilisi. Watauliza swali lililotoka katika midomo ya msaliti Yuda, 'Mtanipa nini nikimsaliti kwenu Yesu Kristo?' Hata sasa Kristo anasalitiwa katika nafsi za watakatifu wake." Review and Herald, 30 Januari, 1900.

Ikiwa kifungu kinamaanisha kweli kile kinachosema, basi wale waliokuwa wakitambulishwa kama “wanaomchagua Baraba,” hawataweza kuelewa kile kifungu hicho kinachofundisha. Watu hao ndio wale wa 2 Wathalonike wanaopokea udanganyifu wenye nguvu, kwa sababu hawakupenda kweli. Anasema juu ya wale wanaomchagua Baraba, “Wale wanaotoa mapenzi yao kwa kiongozi yeyote isipokuwa Kristo watajikuta wakiwa chini ya udhibiti—mwili, nafsi, na roho—wa mahaba ya kipofu yenye kuvutia sana kiasi kwamba chini ya nguvu yake nafsi hugeuka kutoka kusikia kweli na kuamini uongo.” Wale wanaomchagua Baraba, wako chini ya udhibiti wa Shetani kabla ya alama ya njia ya msalaba na sheria ya Jumapili. Katika hali hiyo hawawezi kabisa kuelewa kile kifungu hicho kinachofundisha. Kwa hiyo watapendekiza kwamba, “hali zilizokuwapo wakati Dada White aliandika maneno haya zilihusu historia ile ya kipekee, si sasa.” Huenda wakasema, “Anazungumzia Ukristo kwa namna ya jumla, na hili halihusu moja kwa moja Waadventista Wasabato wa Siku ya Saba.” Upuuzi.

Bila shaka, hali za kihistoria wakati Dada White aliandika maneno hayo zilikuwa kwa kweli maelezo kuhusu historia yake binafsi, lakini kama ilivyokuwa kwa Yohana katika Ufunuo, nabii anapoambiwa aandike, huambiwa aandike “mambo uliyoyaona, na mambo yaliyo, na mambo yatakayokuwa baadaye.” Nabii anapoandika mambo yaliyo, wakati huo huo anaandika mambo yatakayokuwa.

Uongozi wa Uadventista unawakilishwa na wale wanaume ishirini na watano wa Ezekieli, ambao pia wanalinganishwa kinabii na wale wanaume mia mbili na hamsini waliokuwa upande wa Kora, Dathani na Abiramu. Vivyo hivyo kwa umuhimu, waasi wa mwaka 1888 na katika Mkutano Mkuu wa Minneapolis walibainishwa na Dada White kama waliokuwa wakirudia uasi wa Kora, Dathani na Abiramu. Dada White hufundisha waziwazi kwamba malaika wa Ufunuo kumi na nane

anaposhuka na kuifanya dunia iangaze kwa utukufu wake, mvua ya mwisho huanza.

Mvua ya mwisho itanyesha juu ya watu wa Mungu. Malaika mwenye uwezo mkuu atashuka kutoka mbinguni, na dunia yote itaangaziwa kwa utukufu wake. Review and Herald, Aprili 21, 1891.

Dada White hufundisha moja kwa moja kwamba malaika wa Ufunuo kumi na nane alishuka katika Mkutano Mkuu wa 1888 akiwa na ujumbe wa A. T. Jones na E. J. Waggoner. Alipokuwa kwenye Mkutano huo, alifadhaishwa sana na uasi kiasi kwamba akaamua kufungasha vitu vyake na kuondoka, lakini malaika akamwambia kwamba lazima abaki na aandike historia, kwa kuwa lilikuwa kurudiwa kwa uasi wa Kora. Kwa nini malaika alitaka iandikwe, kama haikuwa kwa ajili ya ushuhuda katika siku za mwisho? Ikiwa ni ushuhuda kwa siku za mwisho, ingeweza kumaanisha nini kingine; isipokuwa kwamba kanisa la Waadventista Wasabato la Laodikia litatembea katika nyayo za Sanhedrini wakati wa mgogoro wa sheria ya Jumapili, na hasa katika historia inayoongoza kulifikia hilo.

Ujumbe wa Jones na Waggoner uliwakilishwa kama "ujumbe wa kuhesabiwa haki kwa imani, kwa kweli," "ujumbe wa Laodikia," "ujumbe wa haki ya Kristo" na "ujumbe wa malaika wa tatu." Waasi walipinga ujumbe, na pia wakakataa mwongozo wa Roho ya Unabii na wajumbe walioteuliwa wa mkutano. Dada White pia anafundisha kwamba wakati majengo makubwa ya Jiji la New York yatakapoangushwa, kwa mguso wa nguvu ya Mungu, ndipo Ufunuo 18:1-3 utatimizwa. Tangu 9/11 uongozi wa kanisa la Waadventista Wasabato la Laodikia umekuwa ukirudia uasi wa Kora, uasi wa wale wazee 25, uasi wa uongozi mwaka 1888 na uasi wa Sanhedrini wakati uliotangulia msalaba. Wale wanaume 25 ni ishara inayowakilisha ukuhani bandia wa Walawi.

Mlawi alitakiwa awe na umri wa miaka 25 alipoanza kuhudumu.

Na Bwana akanena na Musa, akisema, Hivi ndicho kinachowahusu Walawi: tangu umri wa miaka ishirini na tano na kuendelea wataingia ili kushika kazi ya utumishi wa hema la kukutania; na kuanzia umri wa miaka hamsini wataacha kushika kazi ya utumishi huo, wala hawatahudumu tena; bali watakuwa pamoja na ndugu zao katika hema la kukutania ili kulinda wajibu, wala hawatafanya utumishi. Hivi ndivyo utakavyowatendea Walawi kwa habari ya wajibu wao.

Mlawi huanza utumishi wake akiwa na umri wa miaka ishirini na tano na hutumikia kwa miaka ishirini na tano, hadi afikapo miaka hamsini. Mjumbe wa Agano katika Malaki sura ya tatu, anawatakasa na pia kuwasafisha Walawi wakati wa sheria ya Jumapili, kama alivyofanya tarehe 22 Oktoba 1844.

Tazama, nitatuma mjumbe wangu, naye ataandaa njia mbele yangu; na Bwana, mnayemtafuta, atakuja ghafla hekaluni kwake, naam, mjumbe wa agano, mnayemfurahia; tazama, atakuja, asema Bwana wa majeshi.

Lakini ni nani atakayestahimili siku ya kuja kwake? Naye ni nani atakayesimama atakapodhihiri? Maana yeye ni kama moto wa msafishaji, na kama sabuni ya mfua nguo; Naye

ataketi kama msafishaji na mtakasaji wa fedha; naye atawatakasa wana wa Lawi, na kuwasafisha kama dhahabu na fedha, ili wamtotee Bwana sadaka katika haki. Ndipo sadaka ya Yuda na Yerusalemu itapendeza mbele za Bwana, kama katika siku za kale, na kama katika miaka ya zamani. Malaki 3:1-4.

Nambari "25" kama ishara huwakilisha si tu Mlawi mwaminifu, bali pia Mlawi bandia. "25" kama ishara, kwa hiyo, huonyesha utengano wa makundi mawili ya waabudu, wawe ni wanawali wenye busara na wapumbavu, kondoo na mbuzi, ngano na magugu. Nambari ishirini na tano ni ishara si ya Mlawi tu, bali pia, kwa umuhimu uleule, ni ishara ya utengano (kusafishwa) wa Walawi. Utengano huo hutokea wakati wa sheria ya Jumapili, nayo ni mada kuu ya Neno la kinabii la Mungu. Ni mwafaka kwamba Mathayo sura ya ishirini na tano ni mwendelezo tu wa unabii wa Yesu kuhusu mwisho wa dunia katika Mathayo sura ya ishirini na nne.

Kisha Yesu akatoka, akaondoka hekaluni; wanafunzi wake wakamjia ili kumwonyesha majengo ya hekalu. Yesu akawaambia, Je, hamuoni haya yote? Hakika nawaambia, hapa hautaachwa jiwe juu ya jiwe lisilobomolewa. Mathayo 24:1, 2.

Yesu alipotoka hekaluni, hakurudi tena. Katika aya za mwisho za sura ya ishirini na tatu, Yesu alikuwa ametangaza hukumu juu ya Sanhedrini, na hukumu hiyo imeelezwa kama ole "nane," hivyo ikiwa uigaji bandia wa nafsi nane juu ya safina, siku ya nane ya tohara, siku ya nane ya ufufuo, vizazi nane vya Ibrahimu miaka 430 na kuendelea. Nambari ya bandia "nane," inalingana na Mlawi bandia.

Amin, nawaambieni, mambo haya yote yatakuja juu ya kizazi hiki.

Ee Yerusalemu, Yerusalemu, auaye manabii, na kuwapiga kwa mawe wale waliotumwa kwako, mara ngapi nalitaka kuwakusanya watoto wako pamoja, kama vile kuku avikusanyavyo vifaranga vyake chini ya mabawa yake, nanyi hamkutaka! Tazama, nyumba yenu mmeachiwa ukiwa.

Maana nawaambia ninyi, hamtaniona tangu sasa, hata mtakaposema, Amebarikiwa ajaye kwa jina la Bwana. Mathayo 23:36-39.

Mathayo sura ya ishirini na mbili inahitimishwa kwa mfano wa kuwafunga waovu katika vifungu, na pia kwa majibizano ya mwisho kati ya Kristo na Wayahudi wabishi. Kisha katika sura ya ishirini na nne Anaondoka hekaluni kwa mara ya mwisho, akikomesha huduma Yake kwa Israeli wa kale. Sura hiyo inaisha pale ilipoanza, kwa tangazo kwamba nyumba yao imeachwa kwao ikiwa tupu, na ile aliyoita nyumba ya Baba Yake alipolitakasa hekalu mara ya kwanza sasa ilikuwa nyumba ya Wayahudi iliyo tupu.

Katika sura ya 24, Yesu atajibu maswali kuhusu hekalu na uharibifu wake unaokaribia. Uharibifu huo ulipaswa kutokea katika kizazi kilekile, ambacho kilikuwa kizazi cha nyoka. Aliacha hekalu hilo, na hakurudi tena kamwe, hivyo utabiri anaoutoa unamhusu Israeli wa kiroho, si Israeli wa kimwili. Kristo atakapoliacha hekalu ambalo ni Kanisa la Waadventista Wasabato la Laodikia, kama alivyofanya kwa Israeli ya kale; wakati huohuo, hekalu la kibinadamu la wale elfu mia moja arobaini na nne litaunganishwa na Hekalu la Kiungu milele. Yesu alipoacha hekalu la Israeli ya

kale, aliwapa talaka watu wake wa agano la awali milele.

Sura ya kumi na moja hadi ya ishirini na mbili ya Mathayo ndiyo omega ya mfululizo wa sura ya kumi na moja hadi ishirini na mbili katika kitabu cha Mwanzo. Wakati mfululizo huo unaanza katika Mwanzo sura ya kumi na moja, pia unaashiria mwanzo wa Babeli na agano la mauti la Babeli, ambalo linatimilika kwa omega yake katika Ufunuo sura ya kumi na saba, aya ya kumi na moja, nayo ndiyo aya iliyoko katikati kabisa ya aya zinazounda sura za kumi na moja hadi ishirini na mbili. Sehemu ya katikati ya sura za kumi na moja hadi ishirini na mbili katika Mwanzo, Mathayo na Ufunuo, kila moja inaangazia bendera au bendera yake bandia. Katika Mwanzo ilikuwa tohara, katika Mathayo ilikuwa Petro na Mwamba ambao juu yake Kristo angejenga kanisa lake, na katika Ufunuo ilikuwa mnyama bandia aliyekuwako, aliye, na atakayepanda, ambaye ni wa nane, aliye wa wale saba, na ambaye kisha amefunga ndoa na yule joka.

Kumi na moja na ishirini na mbili ni ishara zinazoonyesha muunganiko wa Uungu na ubinadamu, ambao ndio jambo lenyewe linalowakilishwa na Kristo kwa kuandika sheria Yake juu ya mioyo na akili zetu. 11 na 22 ni ishara za agano la laki moja na arobaini na nne elfu. Katika Mathayo, sura ya ishirini na tatu, ukuhani wa uongo ulipokea ole nane; wakati huo huo, ukuhani wa kweli unatiwa mafuta. Makuhani walitiwa wakfu kwa siku saba, na siku ya nane walianza kuhudumu.

Si kwa bahati tu kwamba siku saba za kuwekwa wakfu kwa makuhani, zilizopelekea huduma yao kuanza siku ya nane, huanza katika Hesabu sura ya nane na mstari wa kwanza, kwa maana "81" ni ishara ya makuhani.

Bwana akanena na Musa, akisema, Chukua Haruni na wanawe pamoja naye, na mavazi, na mafuta ya upako, na ng'ombe dume kwa sadaka ya dhambi, na kondoo dume wawili, na kikapu cha mikate isiyotiwa chachu; na ukusanye kusanyiko lote penye mlango wa hema la kukutania. Naye Musa akafanya kama Bwana alivyomwamuru; na kusanyiko lote likakusanywa pamoja penye mlango wa hema la kukutania. Naye Musa akawaambia kusanyiko, Haya ndiyo aliyoyaamuru Bwana yafanywe. ...

Wala msitoke mlangoni pa hema la kukutania kwa siku saba, hata siku za kuwekwa kwenu wakfu zitakapotimia; maana kwa siku saba atawaweka wakfu. Kama alivyofanya leo, ndivyo Bwana alivyoamuru kufanywa, ili kufanya upatanisho kwa ajili yenu. Basi kaeni mlangoni pa hema la kukutania mchana na usiku siku saba, nanyi mshike amri ya Bwana, msije mkafa; kwa kuwa ndivyo nilivyoamuriwa. Basi Aroni na wanawe wakafanya mambo yote ambayo Bwana aliamuru kwa mkono wa Musa. Ikawa siku ya nane, Musa akamwita Aroni na wanawe, na wazee wa Israeli; Akamwambia Aroni, Jitwalie ndama dume kwa ajili ya dhabihu ya dhambi, na kondoo dume kwa ajili ya sadaka ya kuteketezwa, wasio na mawaa, uwatoe mbele za Bwana. ... Musa akasema, Hili ndilo jambo aliloamuru Bwana mfanye; na utukufu wa Bwana utawatokea. ... Aroni akaunyanyua mkono wake kuelekea kwa watu, akawabariki, akashuka kutoka kutoa dhabihu ya dhambi, na sadaka ya kuteketezwa, na sadaka za amani. Musa na Aroni wakaingia katika hema la kukutania, wakatoka, wakawabariki watu; na utukufu wa Bwana ukawatokea watu wote. Na moto ukatoka mbele za Bwana, ukateketeza juu ya madhabahu sadaka ya kuteketezwa na mafuta; watu wote walipoona, wakapiga kelele za shangwe, wakaanguka kifudufudi. Mambo ya Walawi 8:1-5, 33-36; 9:1, 2, 6, 22-24.

Sura ya ishirini na tatu inawatambulisha Walawi bandia wanaofunuliwa wakati Walawi halisi wanapotiwa muhuri. Sura ya ishirini na mbili ya Mathayo inakamilika kwa kuwa hakuna mtu aliyemwuliza Yesu maswali tena, kisha katika sura ya ishirini na tatu anaweka wazi ole nane, akibainisha kwamba muda wa rehema wa Sinedri ulikuwa umefungwa, na kwamba hukumu tendaji ndipo ilipaswa kuanza. Katika sura ya ishirini na nne, analitambulisha hekalu kama nyumba ya Wayahudi. Ni muhimu kuona mfuatano katika sura hizi.

Sura za kumi na moja hadi ishirini na mbili za Mathayo zinabainisha kukamilika kwa kutiwa muhuri kwa mia arobaini na nne elfu, katika muktadha wa agano la Mungu na watu wake teule. Uashiriaji wa Palmoni wa alfa katika sura ya kumi na moja, pamoja na uashiriaji Wake wa omega katika sura ya ishirini na mbili, huchangia katika simulizi lililomo ndani ya sura hizo.

Sura ya ishirini na tatu ni upatanisho, yaani muunganiko kati ya la Kimungu na la kibinadamu kama unavyowakilishwa na nambari ishirini na tatu. Lakini sura hiyo inazungumzia utekelezaji wa hukumu juu ya magugu, ukuhani bandia, Walawi bandia. Kila kuhani alikuwa Mlawi, lakini si kila Mlawi alikuwa kuhani. Miongoni mwa wazao wa Lawi, ni ukoo wa Haruni tu uliostahili ukuhani. Biblia inaonyesha kwamba Walawi huanza kuhudumu wakiwa na umri wa miaka ishirini na tano, lakini wana wa Koathi huanza kuhudumu wakiwa na umri wa miaka thelathini.

Na Bwana akasema na Musa na Haruni, na kuwaambia, Fanyeni hesabu ya wana wa Kohathi miongoni mwa wana wa Lawi, kwa jamaa zao, kwa nyumba za baba zao, tangu mwenye miaka thelathini na juu hata mwenye miaka hamsini, wote waingiaao katika jeshi, kufanya kazi katika hema ya kukutania. Hesabu 4:1-3.

Nambari "30" inawakilisha makuhani waliokuwamo katika nasaba ya Kehathi, ambaye alikuwa mwana wa Lawi, na mwana wa Kehathi alikuwa Amramu, aliyekuwa baba yake Haruni. Lawi maana yake "kuambatana au kujiunga na Mungu." Kehathi maana yake "waliojikusanya kuzunguka uwepo Wake." Amramu maana yake "watu waliotukuka," na Haruni maana yake "mbeba nuru au mpatanishi aliyetukuka." Pamoja, wanaonyesha mwendo kutoka Bahari ya Shamu hadi Sinai, hivyo kuwakilisha agano kati ya Mungu na mia arobaini na nne elfu, ambao ni hekalu la kibinadamu linaloungana na hekalu la kimungu, wakati Kristo anaponyosha mkono Wake mara ya pili ili kukusanya mabaki ya watu Wake katika patakatifu Pake, ambako kisha huwainua na kuwatukuza wanapoangaziwa na Kuhani Mkuu wa Mbinguni, kama alivyowaangazia Shadraki, Meshaki na Abednego.

Namba "30" inawakilisha kipindi cha maandalizi kwa makuhani na 25, kama umri wa Walawi, inapaswa kutumika kwa 30, mstari juu ya mstari, kwa kuwa kila kuhani alikuwa Mlawi, lakini si kila Mlawi alikuwa kuhani. Thelathini inawakilisha kipindi cha maandalizi kilichoanza mwaka 1989, wakati wa mwisho, na kinaisha wakati wa sheria ya Jumapili nchini Marekani. Namba ishirini na tano, kama ishara ya Walawi, pia ni ishara ya utengano kati ya makundi mawili, na kwa kuhusiana na makuhani inaonyesha utengano. Ishirini na tano inaashiria utengano wa Walawi na Walawi bandia wakati wa sheria ya Jumapili, na katika muktadha wa makuhani halisi na Walawi halisi pia huunda utofautisho, ingawa si utengano wa aina mbaya, kama ilivyo kwa Walawi bandia.

Kohathi alikuwa mmoja wa matawi makuu matatu ya Walawi (pamoja na Gershoni na Merari). Ukoo wa ukuhani ulitoka mahsusi kupitia mzao wa Kohathi, Haruni. Haruni ni mzao wa kizazi cha nne wa Lawii, na haki ya ukuhani ilipunguzwa kwa wazao wake wa kiume ndani ya tawi hili la Wakohathi. Wakohathi kwa jumla (yaani wazao wote wa Kohathi) walikuwa na heshima ya kubeba vitu vilivyo vitakatifu zaidi, lakini ni ukoo wa Haruni peke yake ulioweza kutekeleza kazi za kikuhani madhabahuni na ndani ya patakatifu. Haruni anawakilisha kizazi kilekile cha nne kama “wazee” wa Yoeli, au “watu wa zamani” katika Ezekieli sura ya nane, ambao huinamia jua.

Mfumo wa zamu 24 za mzunguko (makundi) kwa ajili ya makuhani (na vivyo hivyo kwa Walawi wasiokuwa makuhani katika majukumu ya usaidizi kama waimbaji na walinzi wa malango) uliwekwa na Mfalme Daudi. Daudi aliwapanga wazao wa Aroni katika zamu 24 (makundi) ili kuhudumu kwa mzunguko (1 Mambo ya Nyakati 24:1-19). Daudi, kwa msaada wa makuhani Sadoki (kutoka katika ukoo wa Eleazari) na Ahimeleki (kutoka katika ukoo wa Ithamari), aliwagawa katika makundi 24 (16 kutoka kwa ukoo mkubwa zaidi wa Eleazari, 8 kutoka kwa ukoo wa Ithamari). Kura zilipigwa ili kuamua mpangilio wa huduma.

Kila zamu ilihudumu kwa wiki moja (kuanzia Sabato hadi Sabato), mara mbili kwa mwaka, na pia zamu zote zilihudumu pamoja wakati wa sikukuu kuu (Pasaka, Pentekoste, Sikukuu ya Vibanda). Daudi vivyo hivyo aliwapanga Walawi wasio makuhani katika zamu ishirini na nne kwa ajili ya muziki, ulinzi wa malango, n.k. (1 Mambo ya Nyakati 23-26). Mfumo huu uliwekwa chini ya Solomoni (2 Mambo ya Nyakati 8:14) na ukaendelea katika kipindi cha Hekalu la Pili. Zakaria, baba yake Yohana Mbatizaji, alikuwa katika zamu ya Abiya—Luka 1:5; 1 Mambo ya Nyakati 24:10. Mpangilio wa zamu ishirini na nne za makuhani ulipangwa kwa kura, na Zakaria alikuwa katika zamu ya Abiya, ambayo, kati ya zamu hizo ishirini na nne, ilikuwa "ya nane." Zakaria humaanisha "Mungu anakumbuka," na jina la baba yake Abiya humaanisha "Mungu ni Baba yangu."

Baba wa mbinguni alikumbuka ahadi yake ya kumwinua mjumbe ambaye angeandaa njia kwa ajili ya Masihi. Lakini Zakaria pia anaendana na sheria ya Jumapili, kwa kuwa ndiko ambako Sabato, siku ambayo watu walipaswa kuikumbuka daima, inakuwa jaribu la mwisho. Zakaria anawakilisha kuhani wa zamu ya Abiya, ambayo ni zamu ya nane. Zakaria hakuamini ujumbe wa malaika na akafanywa kuwa bubu, mpaka kuzaliwa kwa mwanawe Yohana. Yohana anapozaliwa Zakaria anaingia katika mjadala kuhusu jina la Yohana, kisha anazungumza. Kunena kwa kinabii katika siku za mwisho ni wakati ambapo Marekani inanena kama joka.

Ikawa, siku ya nane walikuja kumtahiri mtoto; wakamwita Zakaria, kwa jina la baba yake. Mamaye akajibu akasema, Sivyoye; bali ataitwa Yohana. Wakamwambia, Hakuna mtu katika jamaa zako aitwaye kwa jina hilo. Wakampa ishara babaye, jinsi alivyopenda aitwe. Akaomba kibao cha kuandikia, akaandika, akisema, Jina lake ni Yohana. Wote wakastaajabu. Mara kinywa chake kikafunguka, na ulimi wake ukaachiwa, akanena, akimsifu Mungu. Luka 1:59-64.

Yohana Mbatizaji ni wa zamu ya nane ya Abiya, kama ilivyokuwa kwa baba yake pia. Katika tohara ya Yohana, siku ya nane, jina lake hubadilishwa. Yohana Mbatizaji anawakilisha wale

ambao ni makuhani, wa kizazi cha nne, walioko katika uhusiano wa agano na Mungu, anayebadilisha jina lao (kutoka Laodikia hadi Filadelfia) na kuwatia muhuri kwa ishara ya agano, wakati Marekani inaposema kama joka.

Sisi ni hekalu la Mungu. Mistari ya kinabii inayolihusu hekalu inazungumza na wanaume na wanawake kama watu binafsi, na pia kwa pamoja, kwa kuwa kanisa la Mungu pia ni hekalu. Na bila shaka kuna hekalu la mbinguni, na ni Kristo anayejenga hekalu la Bwana. Yeye ndiye awekaye msingi na kuweka jiwe la mwisho juu ya hekalu. Kuhusu nambari “25” kama ishara, 25 inawakilisha Walawi, ambao husafishwa (kutengwa) na Walawi bandia katika sura ya tatu ya Malaki, na ambao pia hutakaswa katika kifungu hicho hicho. Katika Ezeieli sura ya 40 hadi 48, hekalu la mfano linaelezwa kwa undani mkubwa. Maji ya uhai hutoka katika hekalu hilo na kujaza dunia.

Ya ajabu ni kazi ambayo Mungu anakusudia kuitimiza kupitia watumishi wake, ili jina lake litukuzwe. Mungu alimfanya Yusufu kuwa chemchemi ya uzima kwa taifa la Wamisri. Kupitia Yusufu, uhai wa watu hao wote ulihifadhiwa. Kupitia Danieli Mungu aliokoa uhai wa wenye hekima wote wa Babeli. Na uokozi huu ulikuwa kama masomo ya mfano; ulionyesha kwa watu baraka za kiroho zilizotolewa kwao kupitia uhusiano na Mungu ambaye Yusufu na Danieli walimwabudu. Hivyo leo pia, kupitia watu wake, Mungu anatamani kuleta baraka kwa ulimwengu. Kila mtenda kazi ambaye ndani ya moyo wake Kristo anakaa, kila atakayeonyesha upendo wake kwa ulimwengu, ni mtenda kazi pamoja na Mungu kwa ajili ya baraka ya wanadamu. Anapokea kutoka kwa Mwokozi neema ya kuwagawia wengine, kutoka katika utu wake wote hufurika mto wa uzima wa kiroho. Kristo alikuja kama Tabibu Mkuu kuponya majeraha ambayo dhambi imeyasababisha katika jamaa ya kibinadamu; na Roho wake, akitenda kazi kupitia watumishi wake, huwapa wanadamu wagonjwa kwa sababu ya dhambi na wanaoteseka nguvu kuu ya uponyaji iliyo na ufanisi kwa mwili na nafsi. “Siku ile,” yasema Maandiko, “kutafunguliwa chemchemi kwa nyumba ya Daudi na kwa wenyeji wa Yerusalemu, kwa ajili ya dhambi na ya uchafu.” Zakaria 13:1. Maji ya chemchemi hii yana sifa za tiba zitakazoponya magonjwa ya kimwili na ya kiroho.

Kutoka chemchemi hii hutiririka mto mkuu ulioonekana katika maono ya Ezeieli. ‘Maji haya hutiririka kuelekea nchi ya mashariki, na hushuka jangwani, na kuingia baharini; yakapoingia baharini, yale maji yataponywa. Tena itakuwa kwamba kila kilicho hai, chenye kutembea, popote pale mito itakapofika, kitaishi.... Na kando ya mto, juu ya ukingo wake, upande huu na upande ule, itamea miti yote ya chakula, ambayo majani yake hayatanyauka, wala matunda yake hayatakwisha; itazaa matunda mapya kwa kadiri ya miezi yake, kwa sababu maji yake hutoka katika patakatifu; na matunda yake yatakuwa chakula, na majani yake yatakuwa dawa.’ Ezeieli 47:8-12. Ushuhuda, juzuu ya 6, 227.

Hekalu la Ezeieli ni alama ya kinabii ya kiwango cha juu kabisa, na Yohana aliagizwa katika Ufunuo sura ya kumi na moja apime hekalu, lakini aache ua wa nje. Tukifanya jambo hilo hilo kwa hekalu la Ezeieli, tunagundua kwamba nambari mbili zilizo dhahiri zaidi ndani ya vipimo vya hekalu zinawakilisha ukuhani. Mikono 50 ndiyo nambari iliyo dhahiri zaidi, nayo inarudiwa mara 11 kama urefu wa jumla wa kila jengo la lango (Ezeieli 40:15, 21, 25, 29, 33, 36, n.k.). Mikono 50 pia inatumika kwa urefu fulani wa kuta na vyumba (42:7-8). Inafafanua njia nzima ya lango

kutoka kizingiti cha nje hadi cha ndani.

Mikono 25 ndicho kipimo cha pili kilicho dhahiri zaidi. Hurejelewa mara 10 kama urefu na upana wa miundo ya malango (Ezekieli 40:13, 21, 25, 29, 30, 33, 36). Kwa pamoja, 50 na 25 huunda mifumo thabiti ya mstatili ya 50 kwa 25 kwa ajili ya malango makuu sita. Jozi hii ya 50 kwa 25 inatawala maelezo ya usanifu wa malango yanayoelekea kwenye maeneo ya ndani. Hakuna jozi nyingine inayojirudia kwa mpangilio wa mara kwa mara kama huo katika jengo lenyewe la hekalu.

Walawi waliingia katika huduma ya kikazi wakiwa na miaka 25 (Hesabu 8:24: "kuanzia umri wa miaka ishirini na tano na kuendelea wataingia kufanya kazi ya huduma"). Walihudumu hadi miaka 50 (Hesabu 4:3, 39, 43; 8:25: "hadi umri wa miaka hamsini"). Hii inatoa miaka 25 kamili ya huduma ya kikazi ($50 - 25 = 25$).

Kwa hiyo, kipindi cha miaka 25 cha huduma ya Walawi kinaakisiwa moja kwa moja katika vipimo vya dhiraa 25 kwa 50 vinavyotawala malango ya hekalu na muundo wake—mahali pale pale walipohudumu Walawi. Vipimo vya msingi vya hekalu la Ezekieli—yaani hekalu la kanisa linaloshinda na la elfu mia arobaini na nne—vimebuniwa kimuundo ndani ya hekalu lenyewe ambamo walipaswa kuhudumu; KAMA VILE kromosomu arobaini na sita zimejengewa ndani ya hekalu lenyewe ambamo watu wa Mungu wanapaswa kuhudumu. Palmoni ameweka sahihi Yake juu ya hekalu la kibinafsi la mwanadamu na hekalu la mwili wa pamoja litakalokuwa Bibi Arusi Wake.

Tutaendelea na mistari hii katika makala inayofuata.

Wale walio katika nyadhifa za uwajibikaji wasije wakageukia kanuni za ulimwengu za kujiridhisha na za ufujaji, kwa maana hawawezi kumudu hilo; na hata kama wangeweza, kanuni za kufanana na Kristo zisingeruhusu. Mafundisho ya aina nyingi yanapaswa kutolewa. 'Ni nani atakayemfundisha maarifa? Naye ni nani atakayemfanya aelewe mafundisho? Ni wale waliowachishwa maziwa, waliotolewa matitini. Kwa maana amri juu ya amri, amri juu ya amri; mstari juu ya mstari, mstari juu ya mstari; hapa kidogo, na pale kidogo.' Hivyo neno la Bwana linapaswa kuletwa kwa uvumilivu mbele ya watoto na kuwekwa daima mbele yao, na hilo lifanywe na wazazi wanaoamini neno la Mungu. 'Kwa kuwa kwa midomo ya kigugumizi na kwa lugha nyingine atalinenea watu hawa. Ambao aliwaambia, Hii ndiyo raha ambayo kwa hiyo mnaweza kumpumzisha aliyechoka; na huku ndiko kuburudisha; lakini hawakutaka kusikia. Lakini neno la Bwana likawa kwao, amri juu ya amri, amri juu ya amri; mstari juu ya mstari, mstari juu ya mstari; hapa kidogo, na pale kidogo; ili waende, wakaanguka nyuma, wakavunjika, wakanaswa, na wakachukuliwa.' Kwa nini? Kwa sababu hawakulisikiliza neno la Bwana lililowajia.

Hii inamaanisha wale ambao hawajapokea mafundisho, bali wamethamini hekima yao wenyewe, na wamechagua kufanya mambo kulingana na mawazo yao wenyewe. Bwana huwajaribu hawa, ili wachukue msimamo wa kufuata shauri Lake, au wakatae na kufanya kulingana na mawazo yao wenyewe, kisha Bwana atawaacha kwa matokeo ya hakika. Katika njia zetu zote, katika huduma yetu yote kwa Mungu, anatuambia, 'Nipe moyo wako.' Ni roho inayonyenyekea na inayoweza kufundishwa ndiyo inayotakiwa na Mungu. Ubora wa maombi unatokana na ukweli kwamba yanatoka katika moyo wenye upendo na utii.

Mungu anahitaji mambo fulani kutoka kwa watu wake; wakisema, Sitajitoa kwa moyo wangu kufanya jambo hili, Bwana huwaruhusu waendeleo katika hukumu wanayoidhani kuwa yenye hekima pasipo hekima ya mbinguni, hadi andiko hili [Isaya 28:13] litimie. Usiseme, Nitafuata mwongozo wa Bwana hadi kiwango fulani kinachopata na hukumu yangu, kisha nishikilie sana mawazo yangu mwenyewe, nikikataa kufinyangwa kufuatana na mfanano wa Bwana. Na liulizwe swali, Je, hii ndiyo mapenzi ya Bwana? siyo, Je, hii ndiyo maoni au hukumu ya—? Ushuhuda kwa Wahudumu, 419.